

Έτος Δ'

Δεκέμβριος

1973

Φύλλον 17ον

Έκπόρθησις τῶν πλουτοπαραγωγικῶν πηγῶν τοῦ Ταυγέτου

Β' Ὑπὸ Εὐαγγέλου Μαυροειδῆ — Συνταγματάρχου ἑ. ἀ.

Ζήτημα ἀποζημιώσεως ἰδιοκτησιῶν δὲν προκύπτει, διότι πρόκειται περὶ ὄρεινῆς ἐγκατελιημένης περιοχῆς, ἀνηκούσης κατὰ τὸ πλεῖστον εἰς τὸ Δημόσιον.

Ἐάν ἤθελεν γίνεαι τὸ ἔργον τοῦτο δηλαδὴ ὁδικὸν δίκτυον διὰ μέσου - Ἁγ. Βαρβάρας, θὰ εἶχε τεραστία ἐπίδρασιν εἰς τὴν οἰκονομίαν τοῦ Νομοῦ Λακωνίας καὶ ἀσφαλῶς τὰ συνετέλει τὰ μέγιστα εἰς τὸν περιορισμὸν τῆς ἀστυφιλίας, μεταναστεύσεως καὶ θὰ ἔδιδε χιλιάδες κυβικῶν ξυλείας καὶ χιλιάδας τόννων κρέατος καὶ γαλακτοκομικῶν προϊόντων.

Διὰ τῆς κατασκευῆς τοῦ ὁδικοῦ

δικτύου αὐτοῦ θὰ δημιουργηθοῦν αἱ ἐξῆς προοπτικαὶ ἀναπτύξεως:

— Ἐπιστημονικὴ ἐκμετάλλευσις τῶν ἐκτεταμένων δασῶν τῆς περιοχῆς, ἀναδάσωσις δι' ἐκλεκτῆς ποιότητος πεύκων τῆς περιοχῆς Ἁγ. Δημητρίου - Πενταυλῶν - Πουλιῶν Βρύσης - Ἁγ. Βαρβάρας.

— Δημιουργία ἐργοστασίου μοριοσανίδων (Νοβοπάν) πρὸς ἐκμετάλλευσιν τῆς ἀνεξαντλήτου περιοχῆς εἰς καυσόξυλα.

— Δημιουργία προτύπων κέντρων παραθερισμοῦ, κέντρων νεότητος πρεβαντορίων, κέντρου ἀναρρωνυόντων Στρατοῦ, εἰς τὰς ἐξαιρετικὰς περιοχὰς Κουμουστᾶς - Πενταυλῶν —

ΔΙΜΗΝΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

“ΤΟ ΞΗΡΟΚΑΜΠΙ,,

Ἐκδίδεται ἀπὸ τὸν Σύλλογον
Ἀποφοίτων Σχολείων Φάριδος
Ἑπεύθυνος διὰ τὴν ἐπιλογὴν ὕλης
ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΚΑΤΣΟΥΛΑΚΟΣ

Καθηγητὴς Φιλολογίας
Γρ. Κυδωνίων 12 Κριω Ποτήσιχ
ΑΘΗΝΑΙ - Τηλ. 201-7163

Τεχνικὴ ἐπιμέλεια ἐκδόσεως
Ἑπεύθυνος Τυπογραφείου
ΕΛΕΥΘ. ΝΙΚΟΛΑΡΟΣ

(Σπάρτη, Σταδίου 11)

Τιμὴ τεύχους Δρ. 2.

Πκυλιῦ Βρύσης κ.λ.π., ὅπου πνέει ὁ μυρωδάτος ἀέρας τῶν πεύκων, καὶ εἶναι γλυκὺς καὶ εὐχάριστος ὁ ὕπνος μακρὰν ἀπὸ τὴν τύρβην τῶν πόλεων καὶ τὴν πινηγρὰν ἀτμόσφαιραν τῶν καυσαερίων των.

— Ἀξιοποίησις τῶν ὑπαρχόντων βοσκοτόπων, διὰ κατασκευῆς ποτιστρῶν, ὑποστέγων διὰ πρόβατα καὶ βοοειδῆ, κατασκευῆς οἰκίσκων διὰ ποιμένας, τυροκομεῖα, ἀποθήκας. Ταῦτα θὰ συντελέσουν ἀσφαλῶς εἰς τὴν ἀνάπτυξιν δυναμικῆς κτηνοτροφίας.

— Συγκέντρωσις καὶ μεταφορὰ δι’ ὑδραύλακος ὄλων τῶν ὑδάτων τῶν πλουσιῶν πηγῶν Χωλοῦ -Κρύας θρύσης -Πενταυλῶν, ποῦ τώρα χάνονται εἰς τὰς χαράδρας. Οὕτω τὰ νερά τῆς Κοινότητος Ξηροκαμπίου, ὑδρεύσεως καὶ ἀρδεύσεως, θὰ πενταπλασιασθῶν καὶ ἡ περιοχὴ τῆς θὰ καταστῆ γῆ τῆς ἐπαγγελίας.

Ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω, ἡ ὅλη περιοχὴ καὶ ἰδιαιτέρως ἡ χαράδρα Ἀνα-

κώλου, παρουσιάζουν ἕνα θεσπέσιο θέαμα τοπιῶν, σπανίας ἀγριότητος, ἀλλὰ καὶ ὁμορφίᾳς, πράγμα ποῦ ἀσφαλῶς θὰ ἀποτελέσῃ τὸν ἀκατανίκητον πόλον ἔλξεως τουριστῶν ἐπὶ διενοῦς ἐπιπέδου. Ὅσοι διήλθον ἐκ τῆς περιοχῆς αὐτῆς θεβαιοῦν ἀδιστακτως ὅτι δὲν συναντῶνται εἰς οὐδένα μέρος τῆς Ἑλλάδος τοιαῦτα μαγευτικὰ τοπία.

Ἡ ἐκπόρθησις τῆς ὅλης αὐτῆς πλουτοπαραγωγικῆς περιοχῆς θὰ γίνῃ κυρίως διὰ τῆς διανοίξεως τῆς χαράδρας Ἀνακώλου, ἀποστάσεως πεντακοσίων μέτρων. Τὸ ἔργον δὲν εἶναι δύσκολον, οὔτε ἀπαιτοῦνται μεγάλα ποσά. Ἡ δυσκολίαν εἶναι νὰ προκληθῆ τὸ ἐνδιαφέρον τῶν ἀρμοδίων Ἑπηρεσιῶν καὶ νὰ προβοῦν εἰς τὰς δεούσας ἐνεργείας αἰτήσεως τῶν ἀναλόγων πιστώσεων.

Βεβαίως ἀπαιτεῖται, ὅπως αἱ ἀρμόδιαι Ἑπηρεσίαι τῆς Νομαρχίας Λακωνίας προβοῦν εἰς τὴν μελέτην τοῦ ὄλου ἔργου, σύνταξιν τοῦ σχετικοῦ προϋπολογισμοῦ καὶ ὑποβολῆς ἀρμοδίως σχετικῆς προτάσεως.

Ἡ κατασκευὴ τοῦ ὀδικοῦ τούτου δικτύου θὰ πρέπει νὰ εἶναι διπλοῦ ρεύματος ἐν ὄψει ἐντόνου ἐμπορικῆς κινήσεως καὶ διεθνῶς τουριστικῆς ἐκμεταλλεύσεως. Ἐπίσης εἰς τὰ προσερείσματα νὰ προβλεφθῆ ἡ κατασκευὴ ὑδραύλακος διὰ τὴν ροὴν τῶν συγκεντρωθησομένων μεγάλων ποσοτήτων ἀρδευτικῶν ὑδάτων τῆς ὀρεινῆς περιοχῆς.

Ἄς ἐλπίσωμεν ὅτι τὸ ὄλον τοῦτο σοβαρὸν θέμα θὰ προσελκύσῃ συντόμως τὸ ἐνδιαφέρον τῶν ἀρμοδίων καὶ ἰδιαιτέρως τοῦ φιλοπροόδου Νομάρχου μας.

ΤΑ ΚΑΛΑΝΤΑ

«Καλήν ἡμέραν ἄρχοντες...». Πάλι ἔμοιες θιαστικές καὶ χαρούμενες θὰ ἀκουστοῦν καὶ φέτος τὴν Παραμονὴ τῶν Χριστουγέννων, οἱ φωνές τῶν παιδιῶν ποὺ θὰ λένε τὰ κάλαντα ἑυχαικὰ παιδικὰ εὐχὰς, γεμάτες ἀπὸ τὴν ἀλήθεια τῆς στιγμῆς ποὺ πλησιάζει, σκορπιζοντας ἔτσι μέσα ἀπὸ τὴν αὐγὴ τὰ μηνύματά προσδοκίας τοῦ ἐρχομοῦ στὴ Γῆ, τῆς Εἰρήνης, τῆς Ἀγάπης, τῆς Εὐδοκίας καὶ κάνοντας πρὸ ἐντουη τὴν ἀναμνή καὶ πρὸ ἐλπιδοφόρα τὴν ἐγκαρτέηση τῆς Θεῆς ὑποσχέσεως.

«Χριστοῦ τὴν θεῖα γέννησιν νὰ πῶ στ' ἄρχοντικόσας...». Γυρίζει πίσω ἢ σκέψι καὶ ζωντανεύει ἡ μνήμη ὅλες τὶς στιγμές τοῦτες καὶ τὶς φέρνει μπροστὰ στὰ μάτια μας στὸ ἀκουσμα τῶν παιδικῶν φωνῶν τῶν Χριστουγέννων καὶ κάποιου ἀπόμακρου ἤχου Χριστουγεννιάτικης Καμπά-

νας... Δυὸ -δυὸ, τὶς πρὸ πολλὰς φορές, προτοῦ ἀκόμη νὰ φωτίση ἡ μέρα τῆς παραμονῆς, οἱ μικροὶ θὰ σμίξουν ὁ καθένας μετὰ τὸν σύντροφό του. Βαρεῖά ντυμένοι θὰ τρέχουν μέσα στὴν παγωνιά τῆς χειμωνιάτικης αὐγῆς, σ' ὅλες τὶς γειτονιές, σ' ὅλα τὰ σπίτια, θὰ ἀνεβοκατεβαίνουν σκάλες, θὰ κτυποῦν πόρτες, θὰ θγαίνουν ἀπὸ αὐλές, λέγοντας, παντοῦ τὰ κάλαντα.

Ἔτσι καὶ τότε... τρεχάλες, φωνές φασαρίες, χωρὶς νὰ λείπουν καὶ οἱ μικροσυμπλοκές μεταξὺ τῶν ομάδων πηγαίναμε ἀπὸ σπίτι -σὲ σπίτι, ὅσο πρὸ γρήγορα γινότανε- δὲν ἔπιπε νὰ παραλείψουμε κανένα- ὡς ποῦ στὸ τέλος ἀπὸ τὴν κοῦρασι καὶ τὸ λαχάνιασμα δὲν ἦταν δυνατὸ νὰ ὀγαλούμε φωνὴ ποῦ λείει ὁ λόγος, ἀλλὰ δὲν τὸ δάσαμε κάτω. Λίγη ξεκούρασι καὶ ξανά πάλι ὡς τὸ μεσημέρι, ὅποτε καὶ θὰ γινόταν ἡ μοιρασιά!

Τὶ φάνταζε πρὸ ἐντουη; Τὶ συγκινοῦσε πρὸ πολὺ μιὰ παιδικὴ ψυχὴ; Τὶ ἔκανε τὰ μάτια νὰ λάμπουν στὸ ἀντίκρουμά τους μετὰ τὴν ἐπιθυμία; Παιγνίδια; μικροδωράκια; Ὅταν τέλειωνε ἡ μοιρασιά, ὅλα αὐτὰ γινότουσαν δικὰ μας, ὀλόδικὰ μας· κι' ἦταν ὅλα τοῦτα πρὸ ὁμορφιά, πρὸ ἀκριδιά ἀπὸ ὅτι ἄλλο μᾶς ἔδιναν, ἀπ' ὅτι ἄλλο κι' ἂν εἶχαμε δικὸ μας.

Θὰ ἀκούσουμε καὶ φέτος πάλι τὶς ἴδιες φωνές, ἂν καὶ αἰσθητὰ πρὸ λίγες, κάτι σὰν ἀπόμακρο ἀντίλαλο ἐκείνων, ποῦ κάποτε σκορπιζόνταν

Η ΣΥΣΤΑΣΙ

Ίδιαίτερα τούτες τῆς μέρες θυμάμαι- οἱ γνωστὲς σιλουέττες διαβαίνουν τὸ κατώφλι, μαυροντυμένες, ἀργοπερπάτητες, μαντηλοδεμένες, καρτερικὲς· δίπλα, τὸ ταχυδρομεῖο, ὁ προορισμὸς τους· ὅμως περνοῦσαν πρῶτα γιὰ τὴν «σύσταση». Στὸ μαντῆλι τυλιγμένα εὐλαδικὰ παλιὰ χιλιοδιαβασμένα γράμματα ξενόστολτα φάκελλα καὶ μαζὶ πολύχρωμες ἀσημοστόλιστες κατακαίνουργες κάρτες, γραμμένες ἀπ' τὴν γειτόνισσα μ' ὅλες τὶς εὐχὲς, τὴν ἀγάπη καὶ τὴν στοργὴ τῆς μάνας γιὰ τοὺς ξενιτεμένους, γιὰ τὰ «παιδιά» πού καὶ τούτα τὰ Χριστοῦγεννα θὰ τὰ περνοῦσαν στὰ «ξένα».

Ἡ σύσταση ὅμως ἔπρεπε νὰ γραφτῆ μὲ «ξένα γράμματα». «-Νὰ ἀπὸ δῶ, ἀπὸ τούτα τὰ παλιὰ φάκελλα». Καὶ ἀντέγραφες τὴν σύστασι, δύσκολα πάντα, γιατί δύσκολα ἦταν γι' αὐτοὺς πού τὴν ἔγραφαν ἀκόμα καὶ τὰ γράμματα καὶ ἡ γλῶσσα στὴν καινούργια μακρινὴ πατρίδα. Ὅμως τὸ ἀετίσιο γεροντικὸ βλέμμα σὲ παρακολουθοῦσε, καὶ ἔπρεπε νὰ τὴν

σὲ ὅλα τὰ γύρω χωριὰ τοῦ κάμπου μας, φωνὲς πολλῶν παιδιῶν, ξεχωρίζοντας ἀνάμεσά τους καὶ τὴν δική μας φωνή, διακρίνοντας ἴσως καὶ τὴν δική μας μορφή. Ποιὸς ξέρει.... μιά τέτοια ψευδαίσθηση ἀπὸ αὐτὴ τὴν ἐπιθυμητὴ ἀναζήτησι ἴσως μᾶς κάνει νὰ νοιώσουμε γιὰ λίγο πιὸ νέοι, γιὰ λίγο σὰν παιδιά τῶν Χριστοῦ γέννων.

Τάκης Ἡλ. Κομνηνός

— 4

γράφης στὸ καθαρὸ φάκελλο ἀργά, καθαρά καὶ σίγουρα «μήπως δὲν φτάσῃ...». Ἄλλοτε ἔπρεπε νὰ γράψης καὶ τὶς εὐχὲς, καὶ λίγες παραγγελιὲς ἢ καὶ ὀλόκληρο γράμμα. Ἄχ καὶ τό

—Ὡς τὸν θάνατον

τε τὴν ἀγάπη, τὴν πίκρα, τὴν καμὸς, τὴν στοργή, τὴν πεθυμιὰ, τὴν παράπονο ξεχυνόταν μέσα ἀπ' τὰ λόγια πού σοῦ ὑπαγόρευαν καὶ πού ἐσοῦ ἔπρεπε νὰ τὰ μεταφέρῃς στὸ χαρτί, νὰ τὰ κάνῃς λέξεις, προτάσεις, σύμβολα· νὰ μὴν στείλῃς ἀντὶ τὴν φωνὴ τῆς μάνας ψυχρὲς καλλιγραφημένες σελίδες, ὀρθογραφημένες κοινοτυπίες. Πόσο φτωχὸς αἰσθανόσουν, μὲ τὸ μολύβι καὶ τοὺς γραμματικούς καὶ συντακτικούς κανόνες μοναδικὰ ἐφόδια.

Ἐγὼ δὲν μένω πιά στὸ Ξηροκάμπι· ὅμως τὸ Ταχυδρομεῖο εἶναι ἀκόμα ἐκεῖ, κι' οἱ σιλουέττες ἐξακολουθοῦν μαυροντυμένες νὰ περνοῦν. Αὐτὲς ποτὲ δὲν ξεχνοῦν. Ὡς τὸν θάνατο-. Παρακαλῶ, ἄς μὴν ξεχνοῦν καὶ τὰ γράμματα ἀπὸ τὰ «ξένα» νᾶρχωνται....

Γεώργιος Θ. Καλκάνης

ΜΑΝΑ ΜΕ ΤΟΥΣ ΕΝΝΙΑ ΣΟΥ ΓΙΟΥΣ...

Ἡ παρακάτω παραλλαγή τοῦ «Νε κροῦ ἀδελφοῦ» ἢ τοῦ «βρυκόλακα», πού ἄλλο ἀντίστοιχό της δύσκολα βρίσκει κανείς, ἀποτελεῖ ἔκφρασι τοῦ πιό δυνατοῦ πόνου τοῦ λαοῦ μας, πού, ὀρθίος στά σκληρά χτυπήματα τῆς μοίρας, τιμᾶ τὴν ἱερὴ υπό-

σχεσι καὶ πορευέται μὲ συνείδησι ἥσυχη στὴ περιπέτεια τῆς ζωῆς.

Τὴ κατεγράψαμε, χωρὶς προσθήκες καὶ διορθώσεις, ὅπως τὴ συνετήρησε ἡ θεία λαϊκὴ μνήμη.

(Διὰ στόματος τῆς Σταυρούλας Π. Κονίδη, ἐτῶν 90).

Μάνα, μὲ τοὺς ἐννιά σου γιούς καὶ μὲ τὴ μιάσου κόρη
τὴν εἶχες δώδεκα χρονῶν, κι' ὁ ἥλιος δὲν τὴν θῶρει
στά σκοτεινά τὴν ἔλουζες, στά θέργα τὴ χτενίζεις.
στ' ἄστρα καὶ τὸν αὐγερινὸ ἔπλεκες τὰ μαλλιά της.
Μαυροξενιάδες ἤρθανε ἀπὸ τὴ Θαυρωῶνα,

νὰ πάρουνε τὴν Ἀρετὴ πολὺ μακριὰ στά ξένα.

Πραμματευτῆς τὴ γύρεψε, πρραμματευτῆς τὴ θέλει,
π' ἔχει στό πύργο τὸ φλουρί, στά πόδια του λιοντάρη
τὴν Ἀρετὴ ἐγύρεψε γυναίκα του νὰ πάρη.

Ὅκτῶ ἀδελφοὶ δὲν ἤθελαν κι' ὁ Κωνσταντῖνος θέλει:

- Δόσ' τ'ηνε, μάνα. δόσ' τ'ηνε τὴν Ἀρετὴν στά ξένα,
στά ξένα κεῖ πού περπατῶ, στά ξένα πού γυρίζω
νὰ ἔχω κι' ἐγὼ μιὰ συντροφιά, κονάκι νὰ κονεύω.

- Φρόνιμος εἶσαι, Κωνσταντῆ, κι' ἄσκημα πηλογήθης.

Ἄν μ' ἔρθη γιέμου, θάνατος, ἂν μ' ἔρθη, γιέμου, ἄρ ρώστεια,

ἂν μ' ἔρθη πίκρα ἢ χαρὰ καὶ τὴν ἀναζητήσω;

- Βάζω τὸν οὐρανὸ ἐγγυτὴ καὶ τοὺς Ἁγίους μαρτύρους
ὅτι νεκρὸς εἶμαι ἢ ζωντανὸς θὰ πάω νὰ σοῦ τὴ φέρω.

Ἐδώσανε τὴν Ἀρετὴν πολὺ μακριὰ στά ξένα.

Πέρασε χρόνος δίσεχτος καὶ μῆνες ὠργισμένοι.

Ὅχτῶ τῆς γῆς πεθάνανε, τὸν Κωνσταντῆ σκοτώσαν.

Ἐμειν' ἡ μάνα μοναχὴ σὰν καλαμιὰ στό κάμπιο.

Σ' ὄλα τὰ μνημάτα ἔκλεγε, σ' ὄλα ἔλεγε μοιρολόγια
στοῦ Κωνσταντῆ τὸ μνημα πῆγαινε καὶ σήκωνε τὴ πλάκα.

- Γιὰ σήκω, Κωνσταντίνε μου, τὴν Ἀρετὴν μου θέλω.

Τὸ τάξιμο πού μου ἔταξες πότε θὰ μοῦ τὸ κάμης;

Βάζεις τὸν οὐρανὸ ἐγγυτὴ καὶ τοὺς Ἁγίους μαρτύρους,
ὅτι νεκρὸς εἶσαι ἢ ζωντανὸς θὰ πᾶς νὰ μοῦ τὴ φέρης.

Ἡ γῆς ἀναταράχτηκε κι' ὁ Κωνσταντῖνος δγῆκε.

Ἡ πέτρα ἔγινε ἄλογο, τὸ χῶμα χαλινάρι

καὶ τὸ σκουλίκι ἀπ' τὴ γῆ ἔγινε Κωνσταντῖνος.

Παίρνει τὰ ὄρη πίσω του καὶ τὰ βουνὰ μπροστά του
καὶ τὸ φεγγάρι συντροφιά καὶ πάει νὰ τῆς τὴν φέρη.

Μά πήγε και τήν ηύρηκε σ' έννιά χορούς πιασμένη,
σ' έννιά χορούς έχόρευε, σ' έννιά χορούς χορεύει.
'Από μακριά τή χαιρετᾶ κι' από κοντά τής λέει:
- *Έλα, 'Αρετή, στό σπίτι μας, ή μάνα μας σέ θέλει.
- Μά γιατί τό ἀδελφάκι μου ήλθε τέτοια ώρα;
'Ανίσως είναι γιά κακό νά έρθω ὅπως εἶμαι
άνίσως είναι γιά καλό νά θάλω τὰ καλά μου.
- *Έλα, 'Αρετή στό σπίτι μας κι' ἄς εἶσαι, ὅπως εἶσαι.
Κοντοζυγεύει τ' ἄλογο καί πίσω του τή θάζει.
Στό δρόμο πού πηγαίνανε πουλάκια ἐκελαϊδοῦσαν
δέν κελαϊδοῦσαν τὰ πουλιά, μηδὲ σά χελιδόνια.
Κελαϊδοῦσαν κι' ἔλεγαν μ' ἀνθρώπινη λαλίτσα:
- Γιά ίδὲς θάμα κι' ἀντίθαμα πού γίνεται στό κόσμο,
τέτοια ώραία λυγερή νά σέρνη ὁ πεθαμένος;
Σὰν τ' ἄκουσε ή 'Αρετή, ἐχτύπησε ή καρδιά της.
- *Άκουσες ἀδελφάκι μου, τί λένε τὰ πουλάκια;
- Λωλά πουλιά κι' ἄς κελαϊδοῦν λωλά πουλιά κι' ἄς λέγουν
Παρέκει πού διαβαίνανε ἄλλα πουλάκια λέγουν:
- Δέν εἶναι κριμα κι' ἄδικο, παράξενο μεγάλο
νά περπατοῦν οἱ ζωντανοί μὲ τοὺς ἀποθαμένους;
Σὰν τ' ἄκουσε ή 'Αρετή, πάλι χτυπάει ή καρδιά της:
- Μοῦ φαίνεται, ἀδελφάκι μου, πὼς λιθανιά μυρίζεις.
- 'Εχτὲς τό δράδυ ἤμαστε κάτω στὸν "Άγιο Γιάννη
καί μᾶς θυμίασε ὁ παπαῶς μὲ περισσό λιθάνι.
- Δέν μοῦ λὲς, ἀδελφάκι μου, πού εἶν' τὰ νεῖατα σου,
πού εἶναι τὰ ξανθὰ μαλλιά καί τ' ὄμορφο μουστάκι;
- Εἶναι καιρός π' ἀρρώστησε κι' ἔπεσα τοῦ θανάτου,
κι' ἔχασα τὰ ξανθὰ μαλλιά καί τ' ὄμορφο μουστάκι.
Στὴν ἐκκλησιά πού ξαγνάντισαν στὴν ἐκκλησιά πούφτάσαν
ἀκούει βουίζει τό μνῆμα του, ἀκούει βογγᾶ τό χῶμα.
'Εμπρὸς καί πίσω κάνει τ' ἄλογο κι ἀπό μπροστάτης χάθη
Κινάει καί πάει μοναχὴ ή 'Αρετή στό σπίτι.
Βλέπει τό μπάλαμο ξερό τό καρυφύλλι μαῦρο,
δλέπει καί τὰ παράθυρα σφιχτὰ μανταλωμένα.
- *Άνοιξε, μάνα, ἄνοιξε.
- Ποιὸς εἶν' αὐτὸς πού μοῦ μιᾶ καί μὲ φωνάζει μάνα;
*Άν εἶσαι φίλος διάβαινε, ἂν εἶσ' ἐχθρὸς μου φεῦγα,
κι ἂν εἶσ' ὁ πικροχάροντας ἄλλα παιδιὰ δέν ἔχω.
'Η δόλια μου ή 'Αρετή λείπει μακριὰ στὰ ξένα.
- *Άνοιξε, μάνα. ἄνοιξε κι' ἐγὼ εἶμαι ή 'Αρετή σου
*Άνοιξε ἀγκαλιάστηκαν κι' ἀπέθαναν κι' οἱ δύο.
Κι' ή μιὰ ἔγινε κουκουδάγια κι' ή ἄλλη στριγγλοπούλι.
Θεόδωρος Σ. Κατσαουλᾶκος

Ἐγκατάστασις Ποντίων εἰς τὴν περιοκὴν μας

Ἐχομεν παλαιότερον ἀναδημοσιεύσει ἐκ τοῦ περιοδικοῦ «Ἀρχεῖον Πόντου» ἄρθρον τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Κέντρου Συντάξεως τοῦ Ἱστορικοῦ Λεξικοῦ τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν κ. Δικ. Βαγιακάκου, ἀναφερόμενον εἰς τὴν ἐγκατάστασιν Ποντίων εἰς τὸν Δῆμον Φάριδος.

Εἰς τὸ παρὸν τεῦχος δημοσιεύομεν τὸν Β' πίνακα τῶν ἐγγεγραμμένων ἐξ Ὀλοχλι Κάρς, Τερμιρψικόϊ Καρασοῦντος, Χογοῦς Τσιαμάχ, Βατούμ, Λιβεράς Τραπεζοῦντος, Ἀργυρουπόλεως Τραπεζοῦντος, Σεβαστείας καὶ Τραπεζοῦντος:

— Λεβαντίδης Γρηγόριος ἔτων 76
Λεβαντίδης Ἀδραάμ 37, Λεβαντίδης Παῦλος 25, Λεβαντίδου Αἰκατ. 30, Λεβαντίδου Εὐτυχία —, Λεβαντίδου Σοφία —, Λεβαντίδου Αἰκατ, — Λεβαντίδου Εὐγενεῖα —. Σαριάδης Ἰάκωβος 28, Σαριάδου Ἀνατολή 25, Σαριάδης Τιμόθεος 26, Σαριάδου Ραχήλ 20, Σαριάδης Στυλιανός —, Σαριάδου Βαρδάρα —, Μιχαηλίδου Καρτερία 55, Μιχαηλίδης Γεώργιος 23, Μιχαηλίδου Μάρθα 14, Μιχαηλίδης Θεόφιλος 26, Μιχαηλίδου Ὀλγα 23, Μιχαηλίδης Στυλιανός 16, Μιχαηλίδου Ἐλένη 12, Μιχαηλίδου Ραῖλα 18, Μιχαηλίδης Λουκάς 14, Γεωργιάδης Εὐθύμιος 40, Χατζῆς Ἀναστάσιος —, Χατζηγεωργίου Ἰωάννης —, Χατζηγεωργίου Σάββας —, Σπυριάδου Ἀννίτσα —, Σπυριάδου Μαρία —, Σπυριάδης Δημήτριος 41, Σπυριάδου Ἀννίτσα 27, Σπυριάδης Ἀθανάσιος 5, Σπυριάδης Ἀναστάσιος 4, Ἐλευθεριάδης Ἀναστάσιος 75, Ἐ-

λευθεριάδου Μαρία 70, Ἐλευθεριάδης Σημεών 50, Ἐλευθεριάδου Σοφία 40, Ἐλευθεριάδου Πολυξένη 10. Μαυρίδου Μαρία —, Μαυρίδης Νικόλαος 10, Μαυρίδης Βασίλειος 9, Μαυρίδου Ἐλισάβετ —, Κοσμίδου Παρθένα —, Κοσμίδης Χαράλαμπος 8, Γεωργιάδης Σάββας 60, Γεωργιάδου Μαρία 50, Γεωργιάδης Θεόφιλος 15, Γεωργιάδης Νικόλαος 18, Μολέτας Γεώργιος 23, Παπαδοπούλου Ἐλισάβετ —, Παπαδοπούλου Παρθενοῦ —, Παπαδοπούλου Χαρίκλεια —, Τζατζουρακίδου — —, Σαπουνίδης Χαράλαμπος —, Σαπουνίδου Σοφία 40, Σαπουνίδης Χρισόστομος 12, Σαπουνίδου Δέσποινα 7, Κουστουλίδου Ἐλένη —, Κουστουλίδου Σοφία —, Κοστελίδης Νικόλαος —, Δημητριάδου Εὐδοξία 17, Συμεωνίδης Σάββας 41, Σημεωνίδου Σοφία 28, Συμεωνίδου Παρθενοῦ 8, Συμεωνίδης Ἰωάννης 5, Σαπανίδου Σουμέλα —, Σαπανίδου Χαρίκλεια —, Σαπανίδου Χρυσάνθη —, Σαπανίδου Ἐλένη —, Λαζαρίδης Κυριάκος 50, Λαζαρίδης Παναγῆς 19, Λαζαρίδης Γρηγόριος 11, Λαζαρίδου Σουμέλη 22, Λαζαρίδου Γνωσία 20, Παυλίδης Ἀδραάμ 55, Παυλίδου Πολυνίκη 45, Παυλίδου Ἀγγελική 29, Παυλίδης Γρηγόριος 23, Παυλίδου Ρεοζύλη 20, Σιδηρόπουλος Κων)νος 58, Σιδηροπούλου Ἐλισάβετ 45, Σιδηροπούλου Ἐλένη 15, Σιδηρόπουλος Ἀλκιδιάδη 14, Γυμνόπουλος Στέφανος 63, Γυμνοπούλου Ἀφροδίτη 95, Τριανταφυλλίδου Δέσποινα 60, Τριανταφυλλίδου Ἀφροδίτη 30, Συμεωνίδου Ἐλένη 46, Συ-

Η ΦΑΡΙΣ ΚΑΤΑ ΤΑΣ ΜΑΡΤΥΡΙΑΣ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΩΝ

Συμπεράσματα 'Αρχαιολογικής μελέτης — 'Υπό Δ. Κατσαφάνα Καθηγητοῦ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)
Τὴν ὁδὸν ταύτην εἶχον πολλάκις ἀναδῆ καὶ οἱ πρόγονοί μας ὄχι διὰ νὰ καύσουν ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ Προφήτου 'Ηλίου λιθαιωτῶν, ἀλλὰ διὰ νὰ ἐδηγήσων ζῶα πρὸς θυσίαν. 'Αλλὰ ἄς ἀκούσωμεν τὸν Πausanias. «'Ακρα δὲ τοῦ Ταυγέτου Ταλετὸν ὑπὲρ Βρυσεῶν ἀνέχει. Ταύτην 'Ηλίου καλοῦσιν ἱεράν καὶ ἄλλα τε αὐτόθι 'Ηλίῳ θύουσι καὶ ἵππους· τὸ δὲ αὐτὸ καὶ Πέρσας οἶδα θύειν νομίζοντας. Ταλετοῦ δὲ οὐ πόρρω καλούμενος ἔστιν Εὐόρας, θηρία καὶ ἄλλα τρέφων καὶ αἶγας μάλιστα ἀγρίας». 'Η ἀνωτέρω ὁδὸς ἦτο ἡ μόνη ἢ ὁδηγοῦσα εἰς Ταλετὸν, διότι ἡ περιοχὴ ἀνωθι τῆς Παλαισπονναγίως εἶναι ἡ μόνη ὁμαλὴ ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὰς πρὸς βορρᾶν δυσπροσίτους ὑπωρεῖας τοῦ Ταυγέτου. 'Η ἀρχαία ὁδὸς, τὴν ὁποίαν ἀνεῦρεν ὁ Ρωμαῖος, ἡ ὁ-

μεωνίδης Βασίλειος 14. Συμεωνίδου Εὐδοξία 7, 'Ηλιάδης Παναγιώτης 35, 'Ηλιάδου Σοφία 32, 'Ηλιάδου Δέσποινη 9 'Ηλιάδης Θεόδωρος 23, 'Ηλιάδου Εὐθυμία 60, 'Ηλιάδου Μάρθα —, 'Ηδιάδου Κυριακὴ —, Πετριδῆς Σάββας 45, Πετριδου Εὐγενία 30, Πετριδῆς 'Ανδριανὸς 10, Πετριδου Μαρία 5, Πουλτίδου Σοφία —, Πουλτίδου 'Ελένη —, Πουλτίδης 'Ιωάννης —, Κουλιανίδου Σοφία —, Κουλιανίδου 'Αθηνᾶ —, Κουλιανίδου Σιμέλη —, Κουλιανίδης Γεώργιος —, Παυλίδου Φωτεινὴ —.

δηγοῦσα εἰς τὸ λατομεῖον, τὸ ὁποῖον ὑπῆρχεν ἐπὶ τοῦ βουνοῦ τὸ ὁποῖον σήμερον καλεῖται Πλατυβοῦνι εἶναι φανερόν, ἔπειτα ἀπὸ ὅσα διεπίστωσεν ὁ ἀνωτέρω ἀρχαιολόγος, ὅτι δὲν ἐχρησιμοποιήθη ποτέ εἰ μὴ μόνον διὰ τὴν μεταφορὰν μαρμάρων Μόνος ὁ Πρόττ ἐδέχθη ὅτι Ταλετὸν δὲν εἶναι ἡ μακρὰν τοῦ 'Ελευσινίου καὶ δυσπρόσιτος κορυφὴ τοῦ Προφήτου 'Ηλίου, ἀλλὰ ἡ ἀμέσως ἢ ὑπὲρ τὰ Καλύδια ὑψομένη κορυφὴ τοῦ πενταδακτύλου. 'Η γνώμη του ὁμῶς αὕτη δὲν φαίνεται νὰ εἶναι ἰσχυρά. Εἶναι ἀρκετὸν νὰ ὑπεθυμίσωμεν ὅτι τὸ ὄνομα τῆς κορυφῆς τοῦ Ταυγέτου «Ταλετὸν» ἔχει σχέσειν πρὸς τὸν μυθικὸν ἠλιακὸν ἥρωα τῆς Κρήτης Τάλων. Κατὰ τὸν 'Ηούχιον ὁ ἠλιος ἐκαλεῖτο καὶ Τάλης. "Ὅσον διὰ τὴν ταύτισιν τοῦ 'Ηλίου καὶ τοῦ Προφήτου 'Ηλίου μεταφέρομεν τὴν γνώμην τοῦ Ν. Πολίτου. «Ενῶ δὲ κατὰ τὴν ἀρχαιότητα συνεταυτίζετο ὁ "Ἡλιος πρὸς τὸν ἐπὶ τῶν κορυφῶν λατρευόμενον Δία οἱ ἐκχριστιανιθέντες "Ελληνες ἀντικατέστησαν τὴν λατρείαν τοῦ 'Ηλίου διὰ τῆς τοῦ 'Αγίου 'Ηλίου. Τὴν ἀντικατάστασιν ἤρκει νὰ δικαιολογήσῃ καὶ μόνη ἡ ταυτότης τοῦ ὀνόματος».

Τελευτῶντες παρατηροῦμεν ὅτι ἡ γνώμη τοῦ ἀειμνήστου Κ. Ρωμαίου ὅτι ὁ ὑπὸ τοῦ Πausanias μνημονευόμενος Εὐόρας εἶναι τὸ Πλατυβοῦνι, τὸ πρόβουνον δηλαδὴ τοῦ Ταυγέτου τὸ ὑψοῦμενον ἀμέσως μετὰ τὰ Καλύδια, δὲν εἶναι ἀπολύτως ὀρθή.

Ἡ κοινωνικὴ Ζωή

ΞΗΡΟΚΑΜΠΙ

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ. Ἡ κ. Ἐλένη Στ. Καπετανάκου ἔτεκεν θῆλυ. Ἡ κ. Λίτσα Χρ. Χατζηγεωργίου ἔτεκεν ἄρρεν.

ΑΡΡΑΒΩΝΕΣ. Ἐτέλεσαν τοὺς ἀοραβῶνας των: Ἡ δ. Ἐλένη Κ. Γεωρ

Τὴν γνώμην ταύτην ἐξήνεγκεν ἀκολουθῶν τὸν Πρόττ περὶ Ταλετοῦ, τὸ ὁποῖον οὗτος ἐτοποθέτει εἰς τὴν ὑπὲρ τὰ Καλύβια τῆς Σοχᾶς ὑψουμένην κορυφὴν τοῦ Πενταδακτύλου καὶ εὐχὴ εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ Προφήτου Ἡλία. Κατὰ τὸν Κ. Ρωμαῖον ὁ ἐν τῇ πρώτῃ σειρᾷ πρόδουνος τοῦ Ταυγέτου, ὁ καλούμενος νῦν Πλατυδοῦνι, ὁ καὶ εὐρισκόμενος πλησίον τοῦ Ταλετοῦ τοῦ Πρόττ, εἶναι ὁ ὑπὸ τοῦ Πausaniou μνημονευόμενος Εὐόρας, διότι «Ταλετοῦ δέ οὐ ἴπóρρω ἔστιν Εὐόρας».

Στὸ ἐπόμενον τὸ τέλος

γοπούλου μετὰ τοῦ κ. Κυριάκου Σταυριανάκου. Ἡ δ. Δήμητρα Δ. Φραγκῆ μετὰ τοῦ κ. Μανώλη Παπαδάκη.

ΓΑΜΟΙ. Ἐτέλεσαν τοὺς γάμους των: Ὁ κ. Τ. Σταρογιαννης μετὰ τῆς δ. Μ. Μανιάτη. Ὁ κ. Τάσος Τσέτσικας μετὰ τῆς δ. Δημ. Χ. Κουντούρη. Ὁ κ. Γεώργιος Π. Ματθαίου μετὰ τῆς δ. Λ. Δούκα. Ὁ κ. Ἐλιο Γκιώνα μετὰ τῆς δ. Μπέτης Ἡλ. Καπετανάκου.

ΘΑΝΑΤΟΙ. Ἀπεβίωσαν: Ἡ Φραγκῆ ἐτῶν 92, ἡ Γεωργία Κυριακάκου ἐτῶν 77, ὁ Παν. Ἀποστολάκος ἐτῶν 70, ὁ Ἰω. Ἡλ. Σταθάκος ἐτῶν 80, ὁ Χρῖστος Ἡλ. Γιαννακάκος ἐτῶν 70 καὶ ἡ Βασιλικὴ Καργάκου ἐτῶν 81.

ΒΑΠΤΙΣΕΙΣ. Ὁ κ. Λιακάκος Νικόλαος ἐβάπτισεν τὸν υἱὸν τοῦ κ. Γ. Ἀραχωδίτου καὶ ὠνόμασεν αὐτὸν Σταῦρον.

ΑΦΙΞΕΙΣ: Πολλοὶ ὁμογενεῖς ἀφίχθησαν εἰς τὸ Ξηροκάμπι, μετὰ τῶν οἰκογενειῶν των ἢ μόνοι των, διὰ νὰ διέλθουν τὰς διακοπὰς των ἢ νὰ ἐγκατασταθοῦν μονίμως. Ἦτοι οἱ κ.κ. Σωτήρης Κληρονόμος, Κώστας Ξηροπόδης, Ἀφροδίτη Θυμᾶρα (τὸ γένος Παν. Φραγκῆ), Σταυρούλα Ἀλικάκου (τὸ γένος Παν. Φραγκῆ), Παναγιώτα Κοκκοροῦ (τὸ γένος Π. Ἀρμπούζη), Ἐλένη Παπαδάκου (τὸ γένος Γ. Ξηροπόδη), Πέτρος Σ. Βατικιώτης, Εὐάγγελος Δ. Λιτζέρης, Ἀντώνιος Ἀπ. Μακράκος, Παναγιώτης Γ. Μέτσοδας.

Γιώτα Γ. Σολωμοῦ

ΠΑΛΑΙΟΠΑΝΑΓΙΑ

*Ἦρχισεν ἡ ἀνέγερσις τοῦ ἐρημοκκλησιοῦ Ἁγία Βαρβάρα διὰ δωρεᾶς τοῦ κ. Δήμου Γιαννοπούλου καὶ τῆς κ. Ματούλας Σγουπάκου.

Δαπάναις τῆς ὁμογενοῦς κ. Βασιλικῆς Σγουπάκου ἀνηγέρθη ἡρώων τῶν πεσόντων τῆς Κοινότητός μας.

*Ἦρχισε ἡ ἐπίστρωσις διὰ τσιμέντου τῆς ὁδοῦ, ἡ ὁποία ὁδηγεῖ εἰς τὸ Κοιμητήριον.

*Ἐτέλεσαν τοὺς ἀρραβῶνας τῶν ὁ κ. Μανώλης Παινέσης μετὰ τῆς δ. Βασιλικῆς Γιαννοπούλου καὶ ὁ κ. Γ. Ἀναγνωστάκος μετὰ τῆς δ. Γεωρ. Καρρά.

*Ἀπεβίωσεν ὁ Γεώργιος Δογατζῆς, ἐτῶν 85.

Ὁ κ. Χατζάκος Ἀπόστολος ἐβάπτισεν τὸν υἱὸν τοῦ καὶ ὠνόμασεν αὐτὸν Παναγιώτην.

Βασιλικὴ Γ. Δογαντζῆ

KAMINIA

ΒΑΠΤΙΣΕΙΣ. Ἡ Ἀναστασία Ζήση καὶ Νίκη Μιχαλακάκου ἐβάπτισαν τὸν υἱὸν τοῦ κ. Λιακάκου Εὐαγγέλου καὶ ἔδωσαν τὸ ὄνομα Κωνσταντῖνος. Ὁ κ. Παν. Μήτηρς ἐβάπτισε τὴν κόρη τοῦ κ. Βρέττου Κων)νου καὶ ἔδωσε τὸ ὄνομα Παναγιώτα.

ΑΦΙΞΕΙΣ. Ἀφίχθησαν οἱ κ.κ. Νικόλαος Ζήσης, Κυρ. Κυριακόπουλος, μετὰ τῶν οἰκογενειῶν τῶν, Ἀντ. Μιχαλακάκος καὶ Νίκη Μιχαλακάκου, Δημ. Γουελᾶς, Ἀγγ. Καπετανάκου, Ἀν. Καπετανάκου, Γεώργ. Συκιώτης Μεν, Ἀναστασάκος καὶ Ἀν. Ἀναστασάκου.

Παναγιώτα Μήτησιου

POTAMIA

*Ἀπεβίωσαν ὁ Γεώργιος Παπαδό-

κος καὶ ἡ *Ὀλγα Κοκόλη.

*Ἐδωσαν ὑπόσχεσιν γάμου ὁ κ. Ἡλ. Κολλινιάτης μετὰ τῆς δ. Γεωρ. Κοκκοροῦ, ὁ κ. Θ. Παπαστράτης μετὰ τῆς δ. Β. Θεοφιλάκου καὶ ὁ κ. Δ. Παπαδάκος μετὰ τῆς δ. Β. Ρουμελιώτου.

*Ἀνετέθη ἡ ἐκπόνησις τῆς μελέτης διὰ τὴν ὑδρευσιν τῆς Κοινότητός μας εἰς τὸν Μηχανικὸν Μ. Καραδημον.

*Ἀντωνία Π. Ρέτζη

ΓΟΡΑΝΟΙ

ΑΡΡΑΒΩΝΕΣ. *Ἐδωσαν ἀμοιβαίαν ὑπόσχεσιν γάμου ὁ κ. Σταῦρος Σταρόγιαννης μετὰ τῆς δ. Αἰκατερίνης Δημητρακάκου.

ΒΑΠΤΙΣΕΙΣ. Ὁ κ. Παν. Μαρινάκος ἐβάπτισε τὴν κόρη τοῦ κ. Παν. Ρηγάκου καὶ ὠνόμασεν αὐτὴν Παναγιώταν. Ὁ κ. Χαράλαμπος Στρατάκος καὶ ἡ κ. Ἑλλη Χρυσικοῦ ἐβάπτισαν τὸν υἱὸν τοῦ κ. Δ. Στρατάκου καὶ ὠνόμασαν αὐτὸν Σωτήρην. Ὁ κ. Ν. Νικολακάκος ἐβάπτισε τὴν κόρη τοῦ κ. Ἀγῆ Κοκκοροῦ καὶ ὠνόμασεν αὐτὴν Παναγιώταν.

Εὐσταθία Γ. Καλκάνη

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟΝ

Τὸ Ξηροκάμπι, ὡς γνωστὸν, διανέμεται δωρεάν. Εὐχαριστεῖ ὁμως δλους ὄσους, μὲ εὐγενεῖς χειρονομίας ἐνισχύουν τὴν προσπάθειάν του. Ἰδιαιτέρως δὲ τὴν ἐπιχειρήσιν «Ἀγοραὶ - Πωλήσεις αὐτοκινήτων» τοῦ κ. Βασ. Ἀνδρεάκου, τὰ καταστήματα «Πορτοφίνο» τῶν ἀ)φῶν Λάσκαρη καὶ τὸν Σύλλογον Ξηροκαμπιτῶν Τορόντο «Ἁγία Τριάς».